

ความเสี่ยงในการเกิดผื่นแพ้ยาแบบรุนแรง (SCARs) จากยารักษามะเร็งกลุ่ม Immune-stimulatory drugs

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2564 Medicine and Healthcare products Regulatory (MHRA) แห่งสหราชอาณาจักร แจ้งเตือนให้เฝ้าระวังการเกิดผื่นแพ้ยาแบบรุนแรง (severe cutaneous adverse reactions, SCARs) ได้แก่ Stevens-Johnsons syndrome (SJS) และ toxic epidermal necrolysis (TEN) จากยา atezolizumab และยารักษามะเร็งกลุ่ม immune-stimulatory drugs อื่น ๆ ได้แก่ cemiplimab (ไม่มีในรพ.ศิริราช), ipilimumab, nivolumab, pembrolizumab, avelumab (ไม่มีในรพ.ศิริราช) และ durvalumab เนื่องจาก MHRA ได้ทบทวนรายงานการใช้ยา atezolizumab ในยุโรป ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 ในผู้ป่วยที่ใช้ยานี้จำนวน 129,970 คน พบว่า มีรายงานผู้ป่วยที่เกิดผื่นแพ้ยาแบบรุนแรงจำนวน 99 คน (มีอาการรุนแรง 97 คน)

คำแนะนำสำหรับบุคลากรทางการแพทย์

- แจ้งเตือนผู้ป่วยที่ได้รับยารักษามะเร็งกลุ่ม immune-stimulatory drugs หากมีผื่นที่สงสัย SCARs ให้รีบหยุดยา และมาพบแพทย์ทันที
- ระมัดระวังการเกิด SCARs ในผู้ป่วยที่มีประวัติเกิด SCARs จากยารักษามะเร็งกลุ่ม immune-stimulatory drugs อื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

MHRA Atezolizumab (Tecentriq) and other immune-stimulatory anti-cancer drugs: risk of severe cutaneous adverse reactions (SCARs). [Accessed July,25 2021]. Available from: <https://www.gov.uk/drug-safety-update/atezolizumab-tecentriq-and-other-immune-stimulatory-anti-cancer-drugs-risk-of-severe-cutaneous-adverse-reactions-scars>

ระวังการเกิด ergotism เมื่อใช้ยากลุ่ม Ergot derivatives ร่วมกับ Strong CYP3A4 inhibitors

Ergotism เป็นภาวะที่เกิดการหดตัวของหลอดเลือดแดงส่วนปลาย โดยผู้ป่วยจะมีอาการนำ คือ ปลายมือปลายเท้าเย็น ร่วมกับอาการชาหรือปวดบริเวณปลายมือปลายเท้า ในรายที่มีอาการรุนแรงอาจเกิด gangrene ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยพิการและอาจถึงแก่ชีวิตได้

Ergotism อาจเกิดเมื่อใช้ยาในกลุ่ม ergot derivatives (ถูกเปลี่ยนแปลงโดยเอนไซม์ CYP3A4) ร่วมกับยาที่มีคุณสมบัติเป็น strong CYP3A4 inhibitors ทำให้ระดับยาในกลุ่ม ergot derivatives สูงขึ้น จนทำให้เกิดภาวะความเป็นพิษดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ **คู่ยาที่ห้ามใช้ร่วมกัน** คือ

ยากลุ่ม ergot derivatives	Strong CYP3A4 inhibitors
- Bromocriptine tab 2.5 mg (Bromergon [®])	ยากลุ่ม Protease inhibitors เช่น atazanavir, darunavir,
- Ergotamine/cafeine (1/100 mg) tab เช่น Avamigran [®]	lopinavir/ritonavir
- Methylergometrine inj 0.2 mg เช่น Expogin [®]	ยากลุ่ม azole antifungals เช่น ketoconazole, itraconazole, voriconazole
	ยากลุ่ม macrolide antibiotics เช่น clarithromycin, erythromycin

เอกสารอ้างอิง

IBM Micromedex[®] Drug Interaction Checking (electronic version). IBM Watson Health, Greenwood Village, Colorado, USA. Available at: <https://www.micromedexsolutions.com/> (cited: 08/03/2021).

ORS (oral rehydration solution) ที่มีในรพ.ศิริราช ต่างกันอย่างไร

สารละลายเกลือแร่ (oral rehydration solution, ORS) ที่มีในรพ.ศิริราช มี 2 สูตร ได้แก่ **สูตรเด็ก (Babi-Lyte[®])** และ **สูตรผู้ใหญ่ (SEA ORS Sodium-75[®])** รายละเอียดดังตาราง

ชื่อการค้า	Babi-Lyte®	SEA ORS Sodium-75®
รูปของ ORS		
ปริมาณน้ำที่ ใช้ผสม	1 ชอง ผสมน้ำสะอาด (น้ำดื่มสุกที่เย็นแล้ว) 240 mL	
ส่วนประกอบ (mmol/L) เมื่อผสมน้ำตามที่กำหนด		
Sodium	45	75
Potassium	20	20
Chloride	35	65
Citrate	10	10
Glucose	138	75
อายุ ที่แนะนำ	แรกเกิด – 5 ปี	> 5 ปี – ผู้ใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- Product information: Babi-Lyte[®], SEA ORS Sodium-75[®], Sea Pharm, Thailand.
- สมาคมกุมารเวชศาสตร์ทางเดินอาหารและตับ. แนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาโรคท้องร่วงเฉียบพลันในเด็ก พ.ศ. 2562 [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม 2564].เข้าถึงได้จาก: http://www.pthaigastro.org/Document/hz0tpx1bdldozf11z5minifimCPG_Blue.p

แนะนำให้รู้จัก Cardioplegia solution

Cardioplegia เป็นขั้นตอนที่จำเป็นในการปกป้องกล้ามเนื้อหัวใจสำหรับผู้ป่วยทุกรายที่ทำการศัลยกรรมเกี่ยวกับหัวใจ โดยใช้ cardioplegia solution เพื่อทำให้หัวใจหยุดเต้นในรพ.ศิริราชมี cardioplegia solution 2 สูตรซึ่งผลิตโดยงานผลิตยาปราศจากเชื้อ ฝ่ายเภสัชกรรม มีส่วนประกอบดังตาราง

Electrolyte (mEq/L)	del Nido Cardioplegia	Siriraj Blood Cardioplegia
Potassium	28.3	81.30
Sodium	136.22	146.30
Magnesium	15.38	156.10
Calcium	2.54	2.20
Chloride	128.59	327.40
Bicarbonate	12.27	40.61
Sulfate	15.38	-
Lactate	26.14	-
Acetate	-	22.76
Others	Mannitol 3.08 g/L Lidocaine 124.6 mg/L	Procaine HCl 0.02 mg/mL Dextrose 20.33 mg/mL
Total volume	1059.3 mL	615 mL

การเก็บรักษา ก่อนเปิดใช้ต้องเก็บที่อุณหภูมิ 2-8 องศาเซลเซียส โดยทั้งสองสูตรจะไม่ได้สารกันเสีย และเมื่อเปิดใช้แล้วไม่สามารถเก็บยาที่เหลือไว้ใช้ได้

เอกสารอ้างอิง

Mattes GS and del Nido PJ. History and use of del Nido Cardioplegia solution at Boston Children's Hospital. The Journal of Extracorporeal Technology 2012; 44: 98-103.

Steritalc® F4 กับการใช้ ในกระบวนการ Pleurodesis

Pleurodesis เป็นกระบวนการทำให้เกิดเยื่อหุ้มปอดติดกันเพื่อปิดช่องว่างไม่ให้เกิดน้ำในเยื่อหุ้มปอด ทั้งนี้สารที่นิยมใช้ในการทำกระบวนการดังกล่าว คือ talcum ชนิดปราศจากเชื้อ ซึ่งในรพ.ศิริราช มีจำหน่ายในชื่อการค้า Steritalc® F4 (เบิกจากคลังเวชภัณฑ์) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อสาร	Sterile Talcum 4 g/2 mL (hydrate magnesium silicate)
ข้อบ่งใช้	ใช้ระหว่างทำการผ่าตัดหรือทำหัตถการในผู้ป่วยเยื่อหุ้มปอดอักเสบ
ราคาขาย	875 บาท
รหัส SAP	3053287
เงื่อนไขการเบิก	เบิกได้ตามสิทธิกรมบัญชีกลาง (3102) จำนวน 800 บาท

เอกสารอ้างอิง

1. ประภาพร พรสุริยะศักดิ์. น้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด (Pleural effusion) [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: [เข้าถึงเมื่อ 29 ก.ค. 2564]. เข้าถึงได้จาก <https://med.mahidol.ac.th/med/sites/default/files/public/pdf/medicinebook1/Pleural%20effusion%20%E0%B8%AD%20%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%A3.pdf>
2. Product information: Steritalc® F4, MEDITOP, Thailand.

สอบถามข้อมูลยาและพิษวิทยา โทร 9 - 7007

สอบถาม Medication Reconciliation (MR) โทร 9 - 6964

สอบถามเรื่องแพ้ยา และประวัติการแพ้ยา โทร 9 - 9555

มีอะไรในฉบับนี้

- ❖ ความเสี่ยงในการเกิดผื่นแพ้ยาแบบรุนแรง (SCARs) จากยารักษามะเร็งกลุ่ม Immune-stimulatory drugs
- ❖ ระวังการเกิด ergotism เมื่อใช้ยากกลุ่ม Ergot derivatives ร่วมกับ Strong CYP3A4 inhibitors
- ❖ ORS (oral rehydration solution) ที่มีในรพ.ศิริราช ต่างกันอย่างไร
- ❖ แนะนำให้รู้จัก Cardioplegia solution
- ❖ Steritalc® F4 กับการใช้
ในกระบวนการ Pleurodesis

ปีที่ 20 ฉบับที่ 11

เดือนสิงหาคม 2564